

Perustietoa Android-tableteista

Petäjä-opisto 2019 Olli Ruohomäki

Akuista ja lataamisesta

Nykyaikaiset litiumakut ovat erilaisia kuin aiemmin käytetyt nikkeliakut. Niitä ei ole tarpeen eikä hyvä ylläpitää, esim. yön yli. Niiden elinikä pitenee, kun ladataan pieninä annoksina, tunti-pari kerrallaan. Akun elinikä ilmoitetaan latauskertoina, esim. 800 latauskerran jälkeen se ei enää varastoi samaa määrää virtaa kuin uutena.

Ikävää nykylaitteissa on, että akkuja ei ole tarkoitettu irrotettaviksi ja vaihdettaviksi, vaan tavallisesti koko laite korvataan uudella. Erityisissä huoltoliikkeissä tämä kuitenkin onnistuu, mikäli laitteessa on esim. arvokkaita tiedostoja, jotka halutaan talteen. Varmoja merkkejä akun elinkaaren kääntymisestä loppusuoralle ovat nopea tyhjeneminen, akun kuumeneminen ladattaessa. Kun akku alkaa lopulta pullistua, on se aivan elinkaarensa loppumetreillä ja on kiire ottaa tärkeät asiat talteen.

Huomio latureista: Jokaisella on nurkissa ja laatikoiden pohjalla vanhoja puhelinten latureita, jossa on sama mikro-usb -tyyppinen liitäntä, joita tulee helposti käyttäneeksi varalaitteina. Ei kuitenkaan kannata. Vanhemmat laturit antavat pienemmän virran ja latausaika kasvaa. Jotkut tabletit saattavat jopa huomauttaa tästä ja kehottaa käyttämään valmistajan omaa laturia.

Laturin johto on irrotettavaa tyyppiä, joten sen voi huoletta korvata uudella, mikäli liitin vääntyy tai pinnan eriste murtuu. Hyvä vinkki on hankkia parimetrinen kaapeli. Se helpottaa käyttöä latauksen ajan. Lyhyt johto helposti nykäisee laitteen kädestä, kun sitä käyttää esim. sängyssä tai yöpöydällä.

Lähde [Popular Science](#)

Hiukan historiasta ja versioista

Android-käyttöjärjestelmän syntyä verkkoyhteisön yhteisponnistuksesta avoimen lähdekoodin periaatteella. Sen alkuperäinen ydinkin on peräisin Linuxista. Se oli aluksi halvempien älypuhelimien perusohjelmisto, käyttö laajeni pienessä mittakaavassa kannettaviin tietokoneisiin ja tablettitietokoneiden yleistyttyä levisi valtaosaan niistä. Järjestelmän suosion kasvun syinä ovat olleet vapaa levitettävyyttä, eli laitevalmistajien ei tarvitse maksaa lisenssimaksuja Microsoftille tai Appllelle. Tämä laskee myös laitteiden hintoja. Lisäksi järjestelmän laitteistotuki paranee jatkuvasti. Eli Android tunnistaa ja osaa käyttää mitä erilaisimpien komponenttien kokonaisuudessa.

Laitevalmistajat tekevät Android-perusjulkaisusta omia versioitaan lisäämällä omat laiteohjaimensa, sovelluksensa ja verkkopalvelunsa. Tästä syystä peruspakettia ei kannata päivittää vanhan laitevalmistajan räätälöidyn version päälle, vaan odottaa, että kyseinen valmistaja saa oman versionsa valmiiksi ja jakoon. Nopeimmin versiopäivitykset tulevat Googlen uusille laitteille, mutta joiltakin valmistajilta oman version tekeminen kestää kauemmin. Android-käyttöjärjestelmän versio 2.3 julkaistiin 9.2.2011 ja uusin versio 10 (eli versio Q) on juuri tullut ulos 3.9.2019. Tätä kirjoittaessa syksyllä 2019 käytössä on paljon 7 ja 8 sukupolven versioita.

Lähde [Wikipedia](#)

Järjestelmäpäivitys

Kun laitteellesi tehty uusi versio tulee saataville, näytölle tulee ilmoitusikkuna Järjestelmäpäivitys saatavilla ja vaihtoehdot Asenna tai Myöhemmin. Uusin versio on kooltaan 1-2 gigatavua, joten sen lataaminen ja asentaminen kestävät jonkin aikaa riippuen nettiyhteyden nopeudesta. Päivityksen jälkeen se käynnistyy uudelleen ja uusi versio on käytettävissä. Valitsemalla **Asetukset**-kuvakkeen ja vasemman reunan palkista **Järjestelmäpäivitys** näet onko, ja jos on, milloin päivityksiä on asennettu.

Huomaa, että laitevalmistajat tekevät järjestelmäpäivityksiä yleensä vain uusimmille laitteilleen. Voi hyvinkin olla, että viisi vuotta vanhaan laitteeseen ei tule enää uutta versiota, sen katsotaan olevan niin suuri, ettei vanha laitteisto jaksa sitä pyörittää kunnolla. Toisaalta ominaisuudet ovat olleet jo vuosia riittävän hyviä ja uudet ominaisuudet käytännössä melko vähän merkittäviä, vaikkakin käteviä. Mikä versio on käytössä, löytyy valitsemalla **Asetukset**-kuvakkeen, vasemmasta reunasta **Tietoja tästä laitteesta** ja oikeasta palstasta **Ohjelmiston tiedot**. Numero on **Android-versio** -otsikon alla

Liittäminen langattomaan verkkoon

Valitse **Asetukset**-kuvake, vasemmasta reunasta **Yhteydet**, oikeasta palstasta **Wifi**. Tarkista, että liikusäädin on oikeassa reunassa (jolloin langaton verkko -toiminto on päällä). Valitse listasta haluttu tukiasema. Mikäli verkko on avoin, tämä riittää. Jos se on suojattu, valitse **Kirjaudu verkkoon**, syötä tunnus ja salasana. Kaikki on kunnossa, kun tukiaseman nimen alla näkyy **Yhdistetty**.

Kosketuseleet

Kosketusnäytön käyttämisessä on muutama temppu, jotka on hyvä osata ja joiden nimet on hyvä tietää niin suomeksi kuin englanniksi.

- **Valitseminen** (napauttaminen) = touch (tap): kosketa kuvaketta tai avattavaa otsikkoa
- **Pitäminen** = hold : kosketa muutama sekunti kuvaketta tai muuta kohdetta, jotta näkyviin tulee siihen liittyvien toimintojen valikko
- **Vetäminen** = drag: kosketa ja pidä haluamaasi kohdetta ja siirrä sitä vetämällä (esim. liikusäätimen käyttö)
- **Pyyhkäiseminen** = swipe: kosketa ja pidä näytöllä tyjässä kohdassa ja vedä vasemmalle, oikealle, ylös tai alas
- **Levittäminen** = spread: kosketa ja pidä kahdella vierekkäin olevalla sormella ja vedä niitä kauemmas toisistaan (esim. kuvan zoomaaminen lähemmäksi)
- **Nipistäminen** = pinch: kosketa ja pidä kahdella harallaan osoittavalla sormella ja vedä sormet toisiinsa kiinni (esim. kuvan zoomaaminen loitommaksi)

Näytön kirkkaus

Yläreunan kuvakepalkin saa näkyviin vetämällä näytön yläreunasta alas. Kun vetämistä jatkaa vielä alemmas, tulee esiin lisää kuvakkeita, näytön kirkkaussäädin ja järjestelmän ilmoituksia. Toiminto löytyy myös valitsemalla **Asetukset**-kuvakkeen, vasemmasta reunasta **Näyttö** ja vetämällä oikean palstan **Kirkkaus**-liikusäädintä. Sen alapuolella on **Automaattinen kirkkaus** -kytkin, jonka voi pois päältä, jos haluaa määrätä itse.

Käyttäjän lisääminen

Jos laitetta käyttää useampi henkilö, voi olla hyvä idea tehdä jokaiselle oma käyttäjätili. Toiminto löytyy valitsemalla **Asetukset**-kuvake, vasemmasta reunasta **Pilvi ja tilit** ja oikeasta palstasta **Käyttäjät ja Lisää käyttäjä tai profiili**. Jokaiselle käyttäjälle voi määritellä oman tilin (google-tunnuksen), jolloin heillä on omat pilvitalennuspaikkansa ja tiedostokansionsa.

Sovelluskauppa

Google Kauppa -kuvakkeesta avautuu verkkopalvelu, josta löytyy pelejä, ohjelmia, kirjoja ja elokuvia. Sovellukset-kohdasta löytyy ohjelmia moneen tarpeeseen eri tavalla ryhmiteltyinä. Seuraavassa muutamia mahdollisesti tarpeellisia ja hyödyllisiä poimintoja:

- **Nordea Tunnusluvut**: sovellus verkkopankkiin tunnistautumiseen - pahvikortin korvaaja.
- **HS, IS, IL, SK, Aamulehti**: mediatalojen uutispalvelut verkossa
- **Yle Uutisvahti**: näyttää uutiset haluamiltasi aihealueilta (esim. kotimaa ja urheilu).
- **VR Matkalla**: juna-aikataulut ja lippukauppa
- **Matkahuolto**: bussiaikataulut ja lippukauppa
- **Wilma**: kodin ja koulun välinen tietolähde ja viestikanava
- **Gmail** Google LLC: oma sovellus googlen sähköpostin käyttöön
- **Google Maps**: tabletista navigaattori, kartat ja reittiohjeet. mahdollistaa myös karttojen lataamisen käytettäväksi ilman jatkuvaa nettiyhteyttä.
- **YouTube** Google LLC: suurimman nettivideopalvelun virallinen katseluohjelma (ilmainen, mutta näyttää mainoksia)
- **HBO, Netflix, Viaplay**: elokuvia ja tv-sarjoja (kuukausimaksullisia)

Edelliset ovat kaikki ilmaisia ja niiden kohdalla näkyy suoraan **Asenna**-painike. Maksullisten kohdalla näkyy hintatieto ja **Osta**-painike

Hyvä ohje on käyttää virallisia versioita. Ilmaiset kolmannen osapuolen tekemät asiakasohjelmat ovat usein mainoksilla rahoitettu, mitkä saattavat ärsyttää toistumalla usein ja sähköpostia lähettämällä.

Kuvansiirto älytelevisioon tai projektoriin

Jos sinulla on uudenpuoleinen älytelevisio tai varustat television tai projektorin langattomalla vastaanottimella (esim. Google Chromecast tai Microsoft Wireless Monitor Adapter) voit peilata näytön ja äänentoiston toiselle laitteelle langattomasti. Laite liitetään vetämällä yläreunasta palkin kaikki kuvakkeet esiin, valitsemalla **Smart View** -kuvake. Liitettävissä olevat laitteet näkyvät listassa ja näytön peilaus alkaa automaattisesti, kun laite on valittu.

Näytön peilaus on parhaimmillaan verkon suoratoistopalveluiden (esim. YouTube, HBO ja Netflix) käyttämiseen. Tabletti toimii kuin kaukosäätimenä ja ohjelmavalikkona ja ohjelmasta voi nauttia isosta televisiosta ja kunnollisista kaiuttimista.

Äänentoisto Bluetooth-kaiuttimeen

Jos sinulla on Bluetooth-kaiutin, kuuloke tai soitin tai varustat kotistereosi Bluetooth-vastaanottimella, voit toistaa tabletin äänet sen kautta paremmalla äänenlaadulla. Tämä tapahtuu valitsemalla **Asetukset**-kuvakkeen, vasemmasta reunasta **Yhteydet**-otsikon, oikeasta palstasta **Bluetooth**. Mikäli se on pois päältä, vedä liukusäädin oikeaan reunaan. Otsikon alla näkyvät yhdistettävissä olevat laitteet ja myös ne, jotka on aiemmin olleet yhdistettyinä. Valitse laite ja äänentoisto aloitetaan. Kun lopetat, valitse **Katkaise yhteydet**.

Äänentoisto on parhaimmillaan verkon suoratoistopalveluiden (esim. spotify, Yle Areena) käyttämiseen. Tabletti toimii kuin kaukosäädin ja ohjelmavalikko ja musiikista tai radio-ohjelmasta voi sitten nauttia vapaasti ilman kuulokkeiden rajoittavuutta.

Käyttöoppaat netistä

Laitteiden mukana tulee todella suppeat ohjeet, joskus vain pelkät sarjakuvat sim- ja muistikorttien asentamiseen ja akun lataamiseen. Mikäli laitevalmistajasi on tehnyt sähköisen ohjeen, se voi löytyä valitsemalla **Asetukset**-kuvakkeen ja vasemmasta palkista **Käyttöopas**.

Valmistajien eri laitemallin käyttöoppaita löytyy netistä, esim. täältä.

- Samsungin tukisivu: <https://www.samsung.com/fi/support/downloadcenter/>
- Huaweiin tukisivu: <https://consumer.huawei.com/fi/support/>
- LG-tablettien käyttöoppaat: <https://www.lg.com/fi/tuki/manuals>